Skånska turister på besök i Gammalsvenskbyn

Under förstamajhelgen 2016 besöktes Gammalsvenskbyn av en grupp om 17 personer från Skåne. Man tillbringade en vecka i södra Ukraina och bodde på ett hotell i Kakhovka. I Kakhovkaregionen gjordes studiebesök på bl a Chumakföretaget, hos en grönsaksodlare, en före detta sovchos mm. I Gammalsvenskbyn som man besökte under två dagar var man den första dagen närvarande vid gudstjänsten i den Lutheranska kyrkan, besökte förskolan i Schlangendorf, deltog i svenskundervisningen i byns skola samt erhöll information om ålderdomshemmet.

Om kvällen deltog skåningarna vid en middag på byns restaurant tillsammans med flera av byborna samt några andra svenskar från Gotland som också besökte Gammalsvenskbyn.

Ledare för den skånska turistgruppen var Leif Johnsson från Önnestad som berättar att det i år var sjätte gången han besöker Gammalsvenskbyn. Första besöket gjordes redan 2001 och enligt Leif så har det hänt mycket i Ukraina under de senaste åren. Angående Gammalsvenskbyn så tyckte Leif att det var tråkigt att så många av de svensktalande damerna gått ur tiden. Han minns det första besöket då det ännu fanns flera som inte bara talade bra svenska utan även sjöng sånger och psalmer mycket vackert på svenska, vilket enligt Leif var oförglömligt. Från sina första besök så kommer Leif även ihåg några av männen och de mest färgstarka karlarna från den tiden han minns med glädje var Emil Norberg och Gustav Annas, dock har ju också dessa båda sedan länge slutat sina dagar.

Några av deltagarna i den skånska turistgruppen i kyrkan i Schlangendorf

Under gudstjänsten underhöll några av förskolebarnen med sång och dans
vilket uppskattades stort av de svenska besökarna

I slutet av gudstjänsten så överlämnade Bitte Johnsson, Önnestad hemstickade barnkläder som medlemmar i Araslövs församling skänkt till de små barnen i Gammalsvenskbyn.

Bitte som är förtroendevald i Araslövs församling berättar också att medlemmarna dessutom skänkt mycket second hand kläder till behövande i byn, kläder som nu delas ut genom den Lutheranska kyrkans försorg.

Ann Johnsson från Önnestad och Leisha Drebina, rektorn vid en av Gammalsvenskbyns förskolor

Ann arbetar som lärare vid en förskola i Kristianstad ansåg att den ukrainska förkolan var bra utrustad med material och hade dessutom fler personal på antalet barn än vad man har i Sverige. Ann menade även att den ukrinska förskolan var mer inriktad på undervisning än vad den svenska är då kateder och bänkar där var placerade som i ett klassrum. Dock var Ann inte särskilt imponerad av köket och bespisningsutrustningen i den ukrainska förskolan.

Larissa Belej, lärare i svenska på skolan i Zmejevka och Leif Johnsson, Önnestad

Samtliga besökare var mycket nöjda med besöket i skolan och sa att det var mycket givande och intressant. Alla menade också att den svenskundervisning i Gammalsvenskbyn som bekostas av Föreningen Svenskbyborna på Gotland är av mycket stort värde och betyder oerhört mycket för byn som turistmål i framtiden, utan det svenska språket finns det inte mycket som lockar svenska turister till en avlägsen by i Ukraina.

Eivor Skoglösa, Åhus, Ulla Jönsson, Lund tillsammans med föreståndaren på ålderdomshemmet Natasja Zabluda

Både Eivor och Ulla som har ett förfluten inom den svenska sjukvården ansåg att åldringarna på hemmet i Gammalsvenskbyn trots begränsade resurser verkade att ha det förhållandevis bra. Natasja Zabluda framhöll dock att utan all hjälp från Sverige skulle det vara mycket svårt att hålla igång hemmet.

Under middagen underhöll Mascha Norberg och Larissa Belej med sång av både ukrainska och svenska visor

Den andra dagen besöktes bl a den ortodoxa kyrkan där pastor Kvitka informerade om sin kyrka och dess historia. Man gjorde även hembesök hos Lilja Malmas och Roman Kozak samt hos Tatjana Kucher och John-Börje Thelin. Det hanns även med ett kort besök hos Maria Norberg som trots att hon förlorat talförmågan verkade uppskatta att få besök av svenskar.

Skåningar hemma hos Lilja Malmas och Roman Kozak

Jonny Persson, Leif Johnsson, Kennet Arvidsson, Gösta Enarsson och Roman Kozak på fältvandring i potatisåkern

Många i gruppen var förvånade över att man numera odlar så mycket tidig potatis i Gammalsvenskbyn. Några ansåg att man borde odla fler grödor för att sprida riskerna om t ex

potatispriset skulle bli mycket lågt något år. Då man diskuterade detta med Roman sa han att det visst inträffar år med låga priser men det finns idag inte mycket annat att odla än potatis.

Vid besöket i den ortodoxa kyrkan överlämnade Bitte Johnsson en informationsskrift om Araslövs församling till pastorn i den ortodoxa kyrkan; Alexander Kvitka.

Det var en grupp med mycket nöjda skåningar som efter en vecka i södra Ukraina via Kherson och Istanbul återvände till Sverige. Samtliga var eniga om att besöken på olika platser i Ukraina varit mycket intressanta men att det var besöken i Gammalsvenskbyn som gjorde djupast intryck och gav mest bestående minnen. Man förvånades också över att det är så få svenskar som besöker den ukrainska byn där man ännu pratar svenska. De sista svenskarna gjorde innan man klev ombord på planet var att tömma sina fickor på ukrinska grivna och man fick ihop nästan 7000 UAH som man bad mej överlämna för inköp av medicin till de boende på ålderdomshemmet. Man bad mej också hälsa till alla i Gammalsvenskbyn och tacka för deras gästvänlighet och det varma mottagande man mött.

Sven Bjerlestam i maj 2016